

PREMOGARJI PODPISUJEJO KONTRAKTE

V novih pogodbah ni klavzule o "unijski delavnici," vržena pa je iz njih tudi določba o kaznih za neavtorizirane štrajke.

PITTSBURGH, 18. maja. — United Mine Workers organizacija se pričeli danes obnavljati kontrakte s premogovnimi kompanijami, ki jih la-
tajo veliki jeklarski interesi, da ti kontrakti so brez klavzule o "unijski delavnici." Pri-
kuje se, da bo prihodnji teden
čelo delati okoli 30,000 pre-
mogarjev.

Harry Moses, predsednik U-
ted States Steel Mining Subsidi-
aries, je podpisal obnovitev
kontrakta za dve leti v rokih,
je potekel unijski kon-
akt dne 1. aprila.

Rečeno je, da bodo ta premo-
govnik in osem nadaljnjih, ki o-
stajujejo na podlagi pogodbe z
podpisno "Workmen's Brother-
hood", pričeli z delom v pone-
dek. Vsi ti premogovniki so
rti že izza 31. marca.

Druge velike jeklarske kom-
panije, med njimi Bethlehem
kompanija, so dale razumeti, da
pripravljene podpisati pogode-
s premogarji ako so slednji
voljni, da se vrže iz kon-
traktov provizija o unijski de-
laciji.

Premogarji pristajajo na pod-
pis teh kontraktov s privolje-
jem Johna L. Lewisa, predse-
de organizacije premogarjev,
v teh kontraktih ni klavzule
"kaznih," katerim bi bili pod-
členi premogarji za neavtori-
zane štrajke.

ORGANIZACIJA PREMO- GARJEV BO POMAGALA CLANOM

HARLAN, Ky., 18. maja. —
United Mine Workers unija, ka-
ri načeljuje John L. Lewis, se
danes, ko je prispelo v Har-
lan nadaljnjih 400 miličnikov, ki
se pridružili 850, kateri so že
se obvezala, dati vso finančno
moč unijskim premogarjem v
Harlanu, ki niso hoteli obnoviti
svojih kontraktov.

United Mine Workers unija,
ima nad dva milijona dolarjev
močenoženja, se je zavezala dati
premoženje pomoč tukašnji uni-
jski edina, s katero kontrak-
ti niso hoteli skleniti nobe-
ga kontrakta.

V Totzu je bil večeraj neki pre-
mogar ranjen na glavi, ko ga je
šel kamenje piketov, ko se je
šel večeraj z dela v rudniku
Central Coal Co. Law-
Longa, ki je skebal v pre-
mogovniku Cornett Lewis Coal
Co., in ki je pri odhodu z dela
šel med 500 unijskih delavcev,
so slednji silno pretepli.

Zabava v Euclidu

Slovenski demokratiški klub
Euclidu bo priredil nocoj, v
večer v Slovenskem društvenem
domu na Reher Ave., Card Par-
ty. Izborna godba za ples. Raz-
porečila. Vstopnina 25 cen-
t. Pridite!

Policija na delu

Nekom noči je policija areti-
rala v Clevelandu troje žensk
dvanaest moških, članov ra-
storske tolpe, ki se bavi s pro-
jama omamil, zlasti žiglasnih
cigaret.

Predsednik General Motors korporacije zahteva večje profite privatne industrije

Da ne pride mrtvi kapital v obtok, je krivo dejstvo, kar je pomanjkanje zaupanja v možnost bodočih profitov v industriji, pravi Alfred P. Sloan.

WASHINGTON, 18. maja. —

Alfred P. Sloan jr., predsednik General Motors korporacije, je izjavil pred senatnim odborom, da je poglavitna krivda, da se mrtvega kapitala ne spravi v obrat, dejstvo, "ker je pomanjkanje zaupanja v bodoče možnost delanja profita v industriji."

"Mi moramo imeti več profita v industriji," je izjavil Sloan. "Trebja je opogumiti industrijo, da prične delati denar, in treba je obodriti ljudstvo, da vtakne denar v industrijo."

Pred tem je Sloan napovedal, da se bo avtna industrija še nadalje razširjala v sorazmerju višanja narodnih dohodkov, toda dal je razumeti, da bo nudi-
la ekspanzija te industrije prav malo prilik investiranju narod-
nega kapitala in prihrankov, ki
leže zdaj mrtvi in brez haska.

"V osemnajstletnem obstoju kompanije," je dejal Sloan, "ni bilo skoraj nobenega financir-
nja od zunanje strani."

Najdba trupla umorne ženske

COLUMBUS, O., 18. maja. —
Šerifi so danes našli v neki
šrambi za obleko pod kupom
posteljnine truplo Mrs. Berthe
Moore, nakar si pričeli nemudo-
ma iskati njenega moža Freda,
ker upajo od njega izvedeti kaj
več o tem umoru. Ženska je bi-
la ustreljena.

Truplo so našli šerifi potom,
ko so sosedje naznanili, da niso
pogrešane ženske videli že od
torka, njen mož, 52-letni usluž-
benec elektrarne, pa je izginil v
sredo.

Koroner J. D. Dupler, ki je
preiskal truplo umorne, je iz-
javil, da je bila dvakrat ustrel-
jena, nato pa še zadavljena z
ruto. Smrt je nastopila po vsej
priliki dva dneva pred najdbo
trupla.

NOČE PRISOSTVOVATI POGREBU MATERE

BUCYRUS, O., 18. maja. —
Vprašana, če hoče iti za pogre-
bom svoje matere, katero je u-
strelila v nedeljo večer in kate-
re pogreb se je vršil večeraj po-
poldne, je 34-letna Mrs. Violet
Meeker izjavila, da noče iti za
pogrebom. (Kakor smo že poro-
čali, je Mrs. Meeker, ki je lo-
čenka, v nedeljo večer, na Ma-
terinski dan, ustrelila v prepiru
svojo lastno mater, nato pa je
streljala še na očeta, katerega
pa ni zadela).

Naznanilo

Direktorij Slovenskega delav-
skega doma na Waterloo Rd.,
naznanja vsem slovenskim stav-
benikom, da so potrebni načrti
za prizidek na razpolago vsem
slovenskim kontraktorjem, ka-
tere lahko dobijo za pregled
pri tajniku v ponedeljek od 6 do
8 ure zvečer.

Himen

Poročno dovoljenje sta dobila
Jack Gruden, sin Mr. in Mrs. J.
Gruden, 19715 Cherokee Ave.,
in Viktorija Sila, hčerka Mr. in
Mrs. A. Sila, 14306 Sylvia Ave.
Poroka se vrši v soboto, 20. ma-
ja v cerkvi sv. Jeronima ob 9.
zjutraj. Naše čestitke!

Aktivnosti armade in mornarice

WASHINGTON, 18. maja. —

V letošnjem poletju bo v arma-
di Zedinjenih držav več vojaš-
tva kot ga je bilo kdaj koli izza
svetovne vojne. Vojni depart-
ment namerava v letošnjem po-
letju trenirati vsega skupaj
460,000 regularnih vojakov, mi-
ličnikov in rezervistov.

V ameriški mornarici je 10-
000 častnikov in 110,000 mor-
narjev, ki so noč in dan priprav-
ljeni za vse evetualnosti. Poleg
teh pa bo poklicanih letos na
pomorske manevre 12,970 mor-
nariških rezervistov.

POGREŠANI LETALEC

STOCKHOLM, Švedsko, 18.
maja. — Tukašnji letalski kro-
gi so izgubili vsako upanje, da
bi prispel na Švedsko mladi
švedski letalec Charles Back-
man, ki je odletel pred dvema
dnevoma iz Amerike. Oblasti ni-
so dobile nobenega poročila o
25-letnem letalcu, ki je imel s
seboj samo za 45 ur goriva in
drugih potrebščin.

Backman je odletel v torek iz
Nove Fundlandije ter bi moral
doseči Stockholm, če bi šlo vse
po sreči, že večeraj zjutraj. Nje-
govo letalo, ki je bilo zelo majh-
no, je bilo opremljeno z enim
samim motorjem, ki je proiz-
vajal 110 milj naglice na uro.

IZKORISČANJE OTROKA

LIMA, Peru, 18. maja. — Li-
na Medina, pet let stara indi-
janska deklica, ki je zapisala
novo poglavje v zgodovini medi-
cine, ko je porodila pet in pol
funtov težkega sinčka, je v
bolnišnici poplavljen s ponud-
bami raznih gledaliških ravna-
teljev, ki jo vabijo na gledališ-
ko turo z njenim otrokom.

Oba, Lina — ki je najmlajša
mati na rekordu — in njen sin-
ček, sta pri izbornem zdravju.

Graduira iz Fenn kolegija

Danes bo Jack J. Susel, sin
poznane družine Mr. in Mrs. J.
Susel, ki vodita gostilno na 1301
East 54 St., graduiral iz Fenn
kolegija. Graduacija se vrši ob
8. zvečer v Baptist cerkvi na
Euclid Ave., kjer bo sprejel
svojo diplomu. Naše čestitke!

Mrs. Sodnikar umrla

Danes zjutraj je naglo pre-
minila po dolgi in mučni bolezni
Mrs. Mary Sodnikar, mati u-
pravnika "Enakopravnosti". —
Truplo bo na domu, 1125 Nor-
wood Rd. Podrobnosti poročamo
jutri. Naše sožalje prizadetim!

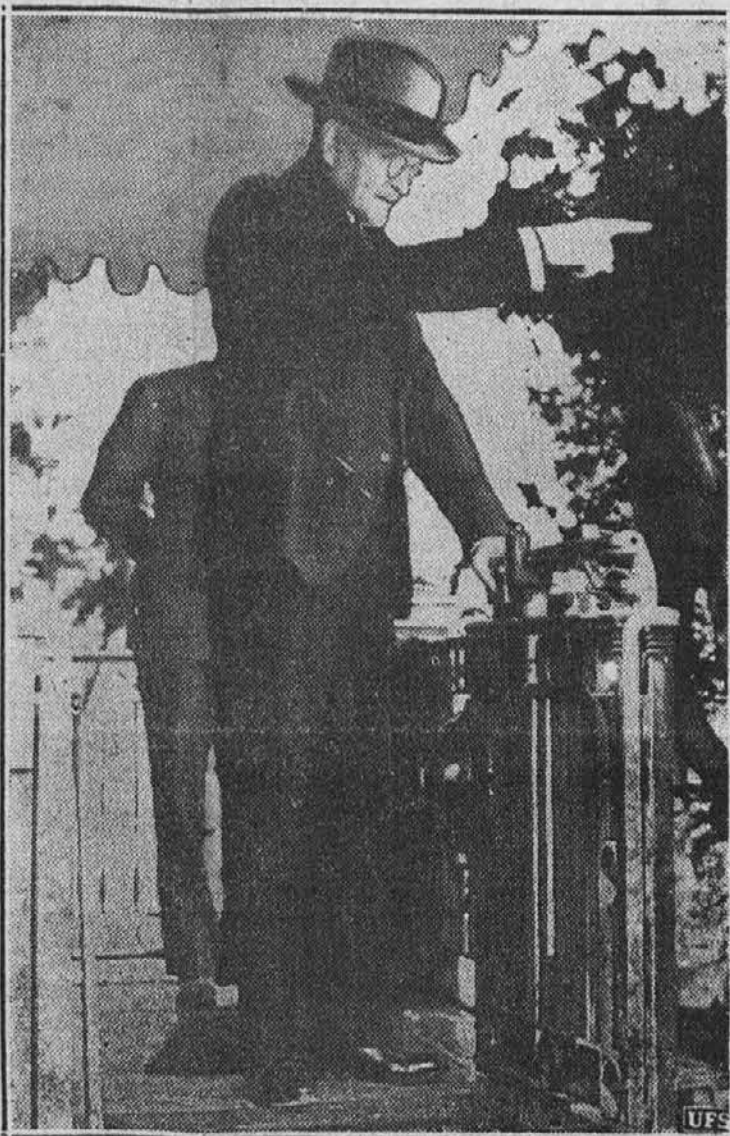
Otvoril mesnico

Poznani euclidski koncilman
Louis Weiss, je sedaj otvoril
mesnico, poznano kot Notting-
ham Market na 18620 St. Clair
Avenue. Za otvoritev jutri je
pripravil veliko posebnih cen,
katere dobite pri otvoritvi v
soboto. Berite cene v današ-
njem oglasu!

Šolski gradbeni program

Ravnatelj šol Jas. F. Brown
bo priporočil na seji v ponedel-
jek clevelandskemu šolskemu
odboru, da slednji priporoči iz-
vedbo WPA projekta za popra-
vo šolskih poslopj, za kateri
projekt naj se izda \$500,000.

GENERAL PERSHING

Na sliki je general John J. Pershing, vr-
hovni poveljnik ameriških čet v svetovni vojni
v Franciji. General je danes 78 let star. Slika
je bila posneta na verandi železniške vago-
na, ko se je general te dni odpeljal iz Tusco-
na, Arizona, v Washington.

Morilec v jetnišnici je naredil z monopolom na radijske aparate \$13,000

COLUMBUS, O., 18. maja. —
Pred State Civil Service komisi-
jo, ki preiskuje nepoštenosti in
graft bivšega vardna državne
jetnišnice J. C. Woodarda, pod
katerim so zavladale v jetnišni-
ci naravnost neverjetne razme-
re, bo povedano, kako se je bi-
lo mogoče nekemu morilecu iz Ha-
milton okruga, ki je bil zaprt v
tej jetnišnici, narediti v dveh
letih s prodajo radijskih apar-
atov in njih sestavnih delov
\$13,000. Take profite je delal v
ječi lopov, dočim je moralo mno-
go poštenih trgovcev zaradi sla-
bih časov bankrotirati.

Dovoljenje za prodajo radijs-
kih aparatov in njihovih ses-
tavnih delov je dal varden
Woodard kaznjencu Brecku Lu-
tzu, v dosmrtni zapor obsojene-
mu morilecu.

V dobrem letu — \$13,000
V dobrem letu je napravil o-
menjeni kaznjenc nad \$13,000,
kar je razvidno iz rekordov
Huntington National banke, ka-
mor je vlagal svoj "zaslužek" in
svoje "prihranke".

Jetnik Lutz je imel monopol
za prodajo radijskih aparatov,
katere so morali kaznjenci ku-
piti od njega, ali pa jih sploh
niso mogli kupiti.

Privilegiji bankirjev "krukov"

C. Stirling Smith, zaprti cle-
velandski bankir, je imel razne
privilegije, med temi tudi tega,
da ga je pogostoma obiskovala
neka ženska, ki ni bila njegova
sorodnica.

V sredo je izpričeval jetniški
paznik William E. Hawk, kako
se je postopalo v jetnišnici s
Kenyonom V. Painterjem, pro-
slulim sleparskim clevelandskim
bankirjem, katerega je dični go-
verner Davey pomilostil, češ, da
bi bivanje v ječi utegnilo posta-
ti usodopolno njegovemu rahle-
mu zdravju in dragocenemu živ-
ljenju. Painterju je bila dovo-
ljena v jetnišnici nošnja njego-
ve lastne obleke, in že prvi ve-
čer njegovega prihoda v ječo

Proslava Srbov

Srbsko društvo sv. Save bo
proslavilo v nedeljo 35. obletni-
co svojega obstoja. Ob desetih
dopolodne se bo vršilo v srbski
pravoslavni cerkvi cerkveno o-
pravo, katero bo opravil prota
Nikodim Stojaković iz Steolto-
na. Pa. Ob enih popoldne se bo
vršil v župnijski dvorani banket,
na katerem bo častni gost dr.
Vladimir Rybar, tajnik poslani-
štva v Washingtonu. Med go-
sti in govorniki bodo tudi slede-
či: župan Harold H. Burton,
Mihael Cerrezin, jugoslovanski
častni konzul, okrajni sodnik F.
J. Lausche, dr. James W. Mally,
profesor Tomich, Ant. Grdina in
Mihael Marinković.

Preselitev

Frank in Antonija Mack na-
znanjata, da sta preselila kon-
fekcijsko trgovino iz 1274 East
71 Street v znano Gubančovo
poslopje na 16717 Waterloo Rd.

Izredne cene

Mandel Hardware, 15704 Wa-
terloo Rd., ima posebno znižane
cene na ledenicah, šivalnih stro-
jih in pečah. Berite oglase v da-
našnji številki.

OGROMNI IZDATKI ZA MOR- NARICO ZEDINJENIH DRŽAV

Senat je odobril \$773,049,151 za ojačenje
ameriške bojne mornarice.

GRADNJA DVEH OGROMNIH BOJNIH LADIJ

WASHINGTON, 18. maja. —

Senat je danes odobril rekord-
no vsoto \$773,049,151 za mor-
narico Zedinjenih držav, v ka-
teri vsoti so vračunani izdatki
za konstrukcijo dveh ogromnih
bojnih ladij, ki bosta odpravili
vsaka po 45,000 vode ter 21 na-
daljnih ladij.

Senator Vandenberg, republi-
kanec iz Michigana, je kritizi-
ral konstrukcijo dveh velikih o-
klopnjač, češ, da noče, da bi Ze-
dinjene države vodile ostali svet
v obcroževanju, katerega ne bo
nikoli konec, in ki bo spravilo
vsakega na beraško palico. Se-
nator je zahteval dokaze, če je
še kje kakšna država, ki gradi
tako ogromne bojne ladje.

Senator Byrnes, demokrat iz
South Cariline, je izjavil, da
g r a d i Japonska bojne ladje,
ki imajo 42,000 do 46,000 ton
prostornine.

V vsoti, ki je bila dovoljena
mornarici, je določenih \$46,898-
000 za nakup 500 modernih boj-
nih letal.

V predlogi je tudi provizija,
ki prepoveduje v bodočnosti na-
kup argentinskega prezerirva-
nega mesa za mornarico Zedin-
jenih držav.

ZASLEDOVANJE TERO- RISTOV V ŠANGHAJU

ŠANGHAJ, 19. maja. — Tu-
kašnji policiji so se pridružili
ameriški mornariški vojaki in
angleški pešci, ki iščejo v med-
narodnem naselju kitajske tero-
riste. To se je storilo zato, da
se prehiti Japonce, ki namera-
vajo baje raztegniti svojo kon-
trollo tudi na mednarodno na-
selje, češ, da se tam kuhajo pro-
tijaponske zarote.

KRVAVI IZGREDI V JERUZALEMU

JERUZALEM, 18. maja. —
Tukaj je bilo danes ranjenih
nad 100 oseb v krvavih spopadih
med angleško policijo in židov-
sko mladino, ki protestira proti
najnovejši politiki angleške vla-
de, da postane Palestina neod-
visna, po Arabcih kontrolirana
dežela.

Mladina je pričela obmetavati
policijo s kamenjem, nakar je
policija odgovorila s strelji.

SILEN POŽAR V RUMU- NIJI

BUKAREŠTA. — Več kot
2,000 oseb je danes brez doma,
kar je posledica požara, ki je u-
ničil vso vas Vorniceni, kjer je
zgorelo 260 hiš.

PAPEŽ ZA BOŽJE POSREDO- VANJE

VATIKAN. — Papež Pij je iz-
javil, da prosi Boga za posredo-
vanje pri ruski sovjetski vladi,
da bi Bog razsvetlil ruske vodi-
telje, da bi slednji prenehali s
svojo propagando proti Bogu
ter da bi dovolili ljudstvu o-
pravljanje njegovih pobožnosti.

Reading, Pa. — Tu je umrl
Peter Črnič, doma iz Bednja
pri Črnomlju v Beli krajini, ki
zapuša ženo in deset odraslih
otrok.

Gdansk je poln preoblečenih na- cijskih četnikov

Šturmtroparji prihajajo v
mesto po morju, preoble-
čeni kot turisti. — Njihovo
navzočnost si prizade-
vajo ohraniti tajno.

LONDON, 18. maja. — V
London so prispela zaupna po-
ročila, da je prispelo zadnje dni
v Gdansk popolnoma na tajnem
tisoče nacističnih šturmtropar-
jev, med njimi 3,000 članov Hit-
lerjeve elitne garde.

Šturmtroparji so prispeli v
Gdansk iz Stetina po morju na
nemških ladjah. Po morju so
prispeli zato, da so se izognili
poti skozi poljski koridor, ki je
natrpan s poljskim vojaštvom.
Vsi nacisti so prišli v Gdansk
kot turisti in njihovo navzočnost
v mestu se kolikor mogoče skri-
va.

Nacisti so zdaj pričeli z ob-
novljeno močjo zahtevati po-
vratek kolonij.

"Mi zahtevamo povratek ple-
na," je vpil general Franc von
Epp, deputi za kolonijalne za-
hteve, na nekem nacističnem
shodu na Dunaju.

Ljubosumni mož je ubil svojo ženo, mater dveh otrok

Cleveland. — Razjarjen, ker
je grozila, da ga bo zapustila, je
včeraj Stephen Staron, 30-letni
lastnik trgovine z železnino, u-
strelil pred očmi svojih dveh
hčerk svojo ženo Elvo. Po izvr-
šenem zločinu je poklical polici-
jo, kateri je dejanje priznal.

Tragedija se je izvršila v pro-
storu za trgovino, 8135 Supe-
rior Ave., kamor je prišla tr-
govčeva žena telefonirat. Sta-
ron, ki je bil ljubosumen na svo-
jo ženo, jo je vprašal, komu je
telefonirala, nakar je nastal med
njima prepir, tekem katerega je
ona zagrozila, da bo pustila moža
in svoji dve hčerki. Mož je
dejal hčerkama, naj gresta in
prostita mater, da ne izvrši svo-
jega namena, toda ker ni ho-
tela ona ničesar slišati, je po-
grabil mož revolver ter oddal
na ženo četvero strelcev, katerih
dva sta jo zadela v srce. Ko je
prišla policija, je našla moža in
njegovi dve hčerki, ki sta nena-
doma izgubili mater, v pretres-
ljivem joku.

Podivjani avtomobilist

V sredo je neki divji avtomobi-
list, ki se po nesreči ni niti u-
stavil, temveč odvijal naprej, na
Detroit Ave., povozil 65-letnega
samca Freda S. Clarka. Avto
se je s tako silo zaletel v nesreč-
neža, da ga je vrglo petdeset
čevljev daleč po cesti in da se
mu je pločevinasta škata za to-
bak, ki jo je imel v svojem že-
pu, zarija v stegno. Nesreče ni
nihče videl ter je truplo opazil o-
koli ene zjutraj neki avtomobi-
list, ki je naznanil stvar polici-
ji.

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

»ENAKOPRAVNOST«

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.

6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-5312

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Po raznašalcu v Clevelandu, za celo leto.....	\$5.50	
za 6 mesecev.....	\$3.00; za 3 mesece.....	\$1.50
Po pošti v Clevelandu, v Kanadi in Mexici za celo leto.....	\$6.00	
za 6 mesecev.....	\$3.25; za 3 mesece.....	\$2.00
Za Zedinjene države za celo leto.....	\$4.50	
za 6 mesecev.....	\$2.50; za 3 mesece.....	\$1.50
Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države:		
za celo leto.....	\$8.00 za 6 mesecev.....	\$4.00;

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

LATINSKA AMERIKA

Interesantno je opazovati, kako polagoma posega notranja politična borba iz Španije v področje ameriških latinskih držav. Latinski svet v Ameriki je ostal v idejnem in kulturnem pogledu še vedno dokaj povezan s španskim, dasi se je od njega povsem ločil v teritorialno političnem smislu. Zato je povsem umljivo, da je krvava državljanska vojna na Španskem metala silne sence tudi na latinske ameriške države in povzročala marsikje ločitev duhov po obeh glavnih španskih taborih, dasi ne v toliki meri, da bi postalo odločujoče za mednarodno-politične odnose.

Odkar se je začela nagibati zmaga na Francovo stran, se je začelo tudi v latinski Ameriki krepkeje uveljavljati falangistično gibanje. Španska oblika fašističnega političnega stremjenja se je vedno bolj intenzivno in sistematično propagirala tudi po ameriških državah, kjer dominirata španščina in portugalsčina. Falangisti dvigajo glave zlasti po središčih latinske Amerike, kar v rastoči meri vzbuja pozornost političnih krogov. V nekako isti meri pa raste tudi odpor zoper falangizem, kar ustvarja gotove politične napetosti. Zlasti se opaža naraščanje te napetosti v zadnjih tednih, ko prihajajo v latinsko Ameriko begunci iz republikanskega tabora Španije. Često se zdi, kakor da se bo notranja borba iz Španije prenesla čez Ocean ter se v drugi obliki nadaljevala tamkaj, kar pač ne pomeni prav nič razveseljive perspektive za ameriški svet. Ni se tedaj čuditi, da so začele oblasti ameriških španskih držav po vrsti nastopiti zoper falangistično gibanje in množijo se odredbe, s katerimi se zabranjujejo prireditve fašističnega značaja in preprečujejo organizirana falangistična propaganda.

Ameriške latinske države so v političnem in gospodarskem pogledu dokaj zaostale, posebno nekatere. V njih je zato že od nekdaj močno udomačen običaj pučev in prevratov, v katerih si vodje bodisi določene politične stranke ali manjše skupine osebnega značaja prilastijo s silo oblast ter izvršujejo vladno več ali manj diktatorsko, pri čemer pa navadno vedno manjka na široko zasnovana opora temeljnega političnega gibanja. V takem ozračju je vedno možnost, da padejo falangistična semena na rodovitna tla in da jih izrabijo ambiciozni politiki za svoje cilje. Pravkar so javili politični prevrat v Boliviji. Podrobna poročila bodo pokazala, če ne gre tudi tu za pojav naznanjenega značaja. Podobnih primerov je pokazala zgodovina latinske Amerike že več. Ni tedaj zavračati možnosti, da bo kljub ameriški demokratičnosti falangizem dosegal tu in tam uspehe, gotovo pa povzročal huda trenja.

Prav posebno kočljivo pozicijo v dilemah sodobnih notranjih in mednarodnih problemov ima Mehika. Tamkaj je na krmilu vlada, ki jo vodi general Cardenas in ki vrši v notranjosti velike socialne in gospodarske reforme. Njene simpatije so odločno na strani demokratičnega tabora. Toda ista vlada generala Cardenas se je zapletla v spor prav z vodilnimi državami demokratičnega bloka, z Ameriko in Veliko Britanijo. Spor je že dokaj star. Tiče se petrolejskih vrelcev v Mehiki in je nastal s tem, da je mehiška vlada kratkoma razlastila inozemske lastnike petrolejskih virov in prevzela proizvodnjo v lastne roke. Doslej se še ni posrečilo poravnati spora, iz katerega se porajajo za Zedinjene države in Anglijo že prav kočljive posledice. Mehika vlada je namreč začela iskati za svoj petrolej nove odjemalce, ki jih seveda ni bilo težko dobiti, saj so Italija, Nemčija in Japonska vse tri domala brez petrolejskih zakladov na svojih ozemljih. Povsod se je zato pokazala pripravljenost v največji meri sprejeti mehiški produkt. Najprej so ga začeli prevzemati v znamenju za blagovne datjave, pred vsem za posebne ladje in naprave, potrebne za spravlanje in transport nafte. V novejši dobi se je v Mehiki sicer pokazala težnja, oddajati petrolej ne več za blago, marveč za pravo plačilo, potrebno državi za druge namene, toda kupcev, ki bi lahko plačali v zlatu, je danes po svetu razmeroma malo. Zato se še vedno nadaljujejo priprave za oddajo nafte državam protikomunističnega pakta. Tako na primer je v načrtu naprava posebne napeljave, s katero bi odvajali nafto v lukko na Tihem oceanu, kjer bi jo nakladali Japonci na svoje ladje. Vse to pa kaže Mehiko kot dobaviteljico dragocene surovine onemu taboru,

UREDNIKOVA POŠTA

V premislek naprednim Slovincem v Ameriki

Dvajset let je minilo zadnjega decembra, odkar je nehalo biti srce največjega slovenskega pisatelja — Ivana Cankarja. Od tega, kar je bilo v Cankarju smrtnega, danes ni več drugega kot prah in pepel. Ampak duh njegov, velika misel, kateri je služil z ljubeznijo in vdanostjo, ki ne pozna meja, koraka naprej, bodri in navdušuje slovenskega človeka povsod, kjerkoli hodi njegova noga. Cankarjevo ime je vsakemu pravemu Slovincu program in bojno geslo: naprej za svobodo, resnico, pravico! To je bil njegov testament. Taka je naša krasna dedščina!

Pravijo, da je instinkt močnejši od razuma, da prodre globlje in vidi dalje. Najbrže bo tako. Kako bi bilo drugače mogoče, da smo vsi Slovenci, ki čutimo napredno, dasiravno v drugih ozirih morda nismo vedno enih misli, edini v tem, da skušamo na en ali drugi način ovekovečiti spomin avtorja "Hlapca Jerneja"? Čutimo pač, da on je govoril v imenu nas vseh, da je ustvarjal in trpel za nas vse. Zavedamo se, da ko častimo Cankarja, častimo vse tisto, kar je najboljšega, najplemenitejšega in najglobljega v nas samih. Priznanje dajemo nečemu večnemu, kar je, dasiravno vzhajalo nad nami, vendar našlo odmev v globlini naših src.

Zato pa, kjerkoli živi danes naš človek, se klanja duhu Ivana Cankarja. Predvsem izseljenec. V Franciji, kamor je bilo po vojni precej izseljevanja, imajo društva Cankarjeva imena. V Južni Ameriki enako. Slovenci fantje in moške, ko so šli v Španijo bit boji proti fašizmu, so si nadeli ime Cankarjeva četa. In če bi naši bratje v tužnem Primorju mogli in smeli, ali kdo dvomi, da bi se zbrali in krepili voljo in duha pod praporom, na katerem bi se blestelo ime Ivana Cankarja?

Slovenci v Zedinjenih državah smo na čast največjemu slovenskemu pisatelju organizirali Cankarjevo ustanovo. Cleveland, kot največja slovenska naselbina v Ameriki, je podvel za korak, od vseh naprednih rojakov širom Amerike pa je odvisno, ali bo Cankarjeva ustanova živel. Nadeli smo si to nalogo. Prostoovoljno in brez pritiska smo se zavzeli zanjo in gledati torej tudi moramo, da jo bomo častno izpeljali. In če smo Cankarjevega duha, potem jo bomo.

Dvaindvajset mesecev izhaja publikacija "Cankarjev glasnik". Dvaindvajset mesecev je šel "Cankarjev glasnik" med ljudstvo in v lepi besedi, prozi in pesmi, klical vse, ki jim je naprednost in delo za ljudstvo več kot samo fraza, da strnejo svoje vrste v znamenju resnične izobrazbe za svoj napredek in napredek in srečo bodočih rodov. — Vi, ki to čitate, ali ste že prispevali svoj delež? — ali ste že naročili "Cankarjev glasnik" edino napredno slovensko revijo v Ameriki? Revijo, katero urejuje Elbin Kristan, nekdanji Cankarjev drug, stari, a neupogljivi veteran v borbi našega delovnega ljudstva na obeh straneh oceana, in starosta slovenskih pisateljev?

Čitali ste že v tem listu in

drugod, da ima Cankarjeva ustanova, ki izdaja revijo "Cankarjev glasnik," zdaj kampanjo za nove naročnike. Čitali ste o izredno ugodnih pogojih, n. pr., da dobite ta izvrstni mesečnik skozi pet mesecev, ako pošljete na naslov Ustanove (6411 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio) vsoto \$1.00. Upam, da tudi niste prezrli, da v času kampanje imate priliko priti do lepih in koristnih nagrad, ako se podate na delo za novimi naročniki. Jaz ne bom o tem pisal, ker so vas na to že drugi opozorili in vas še bodo, predno se kampanja zaključi. Predno končam, želim pustiti z vami samo eno misel:

Cankarjev glasnik, glasilo vseh zavednih in po napredku stremočih slovenskih naseljenecv v Ameriki, vas potrebuje; potrebuje vaše pomoči in sodelovanja, in apelira na vas, da storite zanj, kar vam vaša vest velevala, da ste storiti dolžni! Nič več in nič manj.

Vatro J. Grill,
podpredsednik C. U.

Novi Slovenski demokratiški vodja v 23. vardi

Zadnji petek, dne 12. maja, so se demokratiški precinktni načelniki 23. varde zbrali skupaj pri Joe Simencu na E. 63rd St., in izvolili za vardnega voditelja dobro poznane Slovence Anthony (Tom) Zakrajška, ki živi na 7603 Cornelia Ave.

Anthony (Tom) Zakrajšek je več let aktiven pri demokratiški stranki. Podpisani precinktni načelniki obveščamo volilce 23. varde, da stojimo 100 odstotno za novim voditeljem, Anthony (Tom) Zakrajškom in za demokratiško stranko.

Precinktni:

- John H. Gornik Jr.
- Frank Bililic
- Delmont W. Linden
- D. Anthony Kusan
- Adolph Brezovar
- Joseph Simoncic
- Stanley Marolt
- I. Frank Haffner
- Helen Mikulin
- Edward J. Kovacic
- Frank Glach
- Frank Zupancic Jr.
- P. Frank Pirc
- Joseph A. Gallagher

Materam

Materam vedo, da je ta svet v velikih ozirih svet bridkosti, in to tudi za otroke. Na temu svetu se tudi življenje vaših dragih podcenjuje. Na tem svetu se še niso ljudje naučili, da nesreče niso del civilizacije, toda da ubijajo civilizacijo. V tem hitrem svetu, v katerem živimo, se vozijo z avtomobili z veliko hitrostjo, in v tej hitrosti se malo kdo domisli, kako nevarno je to posebno za otroke. Ako kot mati želite sprejeti te nevarnosti brez oprekanja, imate od nas samo obžalovanje. Toda, ako mislite, da se mora nekaj storiti glede teh nevarnih vozil, potem vam cleve-landski policijski oddelek čestita in vam bo pomagal. Vemo, da ljudje, posebno otroci, lahko dobijo pravilno izobrazbo v varnosti v prometu, toda tudi vemo, da se mora trdo postopati s kršilci.

Ako mislite, da se lahko ne-

sreče zmanjša, potem pojdite na delo in policijski oddelek vam bo stal ob strani za vso pomoč. — Policista Nation, No. 274 in Watterson, No. 25, peti oddelek.

Borba za življenje in smrt v Indijskem oceanu

Trst. — V Trst je prišla vest o nesreči in čudežni rešitvi, ki se je zgodila v Indijskem oceanu pred nekaj dnevi.

Potniška ladja "Conte Verde" je izvršila na svojem zadnjem potovanju eno edinstvenih rešitev, kar jih je mogoče zamisliti in ki so po pravici vsi in še posebej rešenec smatrali tudi za pravi čudež.

Nesreča se je zgodila, ko se je ladja odpeljala iz Manile na Filipinih v Singapur na svoji poslednji vožnji, ki se bo zaključila konec tega meseca v Trstu. Vest o nesreči in čudežni rešitvi so poslali v Trst po radiju, kjer je vzbudila mnogo zanimanja.

Dne 10. aprila je zjutraj ob 6 in 3 četrti neznano kako padel natekar Anton Cebular s parnika v morje. Njegovega padca ni na žalost nihče opazil in parnik je odbrzel mimo ponesrečenca, ki je v njem videl edinega rešitelja iz razburkanih valov. Z vsakim momentom se mu je upanje vedno manjšalo, saj tudi upravičeno, ker zelo malo je bilo upanja, da bi se prav v njegovi bližini pojavil nov parnik, ki bi ga mogel rešiti. Čez eno uro so na parniku že opazili, da ni bilo nikjer Cebularja, kar se je vsem zdelo sumljivo.

Po vsem parniku so ga pričeli iskati, toda zaman. Poveljniki ladje se je zadelo, da je mogoče Cebular padel v morje in se je odločil obrniti ladjo in odpluti na dozdnevno mesto nesreče, čeprav je ladja bila v tem času že 25 milj daleč.

Ob 9:30 se je ladja že nahajala na mestu nesreče in opazovalci so si prizadevali, odkriti ponesrečenca.

Na srečo in veselje so kmalu opazili Cebularja, kako maha v pomoč ne daleč od parnika.

Ladja je zavozila v neposredno bližino in mu vrgla rešilni pas in spustila rešilni čoln. Ladja je po tem dogodku nadaljevala potovanje z zamudo 4 ur. Cebular je v razburkanem morju vztrajal 3 ure in četrt ter vedno vztrajno plaval. Kljub velikemu naporu je njegovo zdravje popolnoma dobro. Rešitev je prišla Cebularju kot čudež, saj si rešev ni nadejal, da bi se latala, da se je poveljnik odločil okreniti ladjo in dospeti točno na kraj nesreče.

Oj Doberdob!...

Prvega maja proti večeru so ga pcolžili v grob. Velika množica ga je spremljala v večernem počitku. Marsikatero oko je bilo rošno in vsem je bilo tesno pri srcih. Z Andrejem Gergoletom, po domače Dacom, je legel v grob eden izmed redkih kraških hrastov, ki kljubuje viharjem sodobnosti in nosijo v sebi neomajno vero v boljšo bodočnost. To so svetilniki, ki svetijo omahljivcem in plašljivcem. In ko tak svetilnik ugasne, nastane vrzel med kraškimi hrasti in kraška srca se stisnejo v žalosti in skrbi.

Rodil se je leta 1870 kot sin kmečkih staršev v Doberdobu in v svojem kmečkem domu je tudi zatisnil trudne oči zadnjega aprila.

Samo z ljudskošolsko izobrazbo kot podlago se je v svo-

ji nadarjenosti in pridnosti povzpela do naprednega kmečkega gospodarja, ki se je zanimal za vse panoge javnega udejstvovanja.

V mladih letih kot učenec, v mladostni in moški dobi pa kot sodnik je stal v zvestem prijateljstvu ob strani zdaj blagopokojnemu doberdobškemu nadučitelju Josipu Brezigarju, očetu tolikih vrlih Brezigarjev.

S pokojnim nadučiteljem Brezigarjem je ranjki Dac ustanovil v Doberdobu že leta 1907. Kmečko posojilnico, kateri sta dala tako trdno in zdravo podlago, da še danes deluje kot svetel vzor kmečkega samoupravnega gospodarstva. Posojilnica, ki ji je skozi dolga leta načeloval in jo vodil pokojni Dac, je ustvarila naravnost gospodarski čudež v Doberdobu: izrgala je malega kmeta iz izkoriščevalskih rok in mu pomagala do gospodarske samozavestnosti.

Večina tistih rodovitnih njiv v bližnji furlanski nižini, ki so sedaj gospodarska hrbenica doberdobškemu kmetu, je bila kupljena s pomočjo posojilnice, zakar gre največja zasluga baš umrlemu Andreju Gergoletu. — Posojilnica se je pokojniku tudi obdolžila pri pogrebu s krasnim vencem in s polnoštevilno udeležbo.

Pokojnik je bil dalje soustanovitelj in predsednik Prvega naprednega izobraževalnega društva "Jezero" in Sokola v Doberdobu. Sodeloval je z navdušenjem sploh pri vseh pobudah splošno koristnega značaja. Vrsto let je kot vzoren in splošno priljubljen župan vodil občinske posle. Zaradi svojih obilnih življenjskih izkušenj in velikega spoštovanja, ki ga je užival, je bil imenovan za spravnega sodnika, čigar svet je bil vedno upoštevan. Vsakemu je rad pomagal z nasvetom in dejanjem. Bil je trd in strog, tudi proti samemu sebi, pošten in pravičen pa proti vsakomur. Lahka mu bodi kraška zemlja!

Četrta in zadnja žena

Znani ameriški igralec John Barrymore je ta čas s svojo ženo Elaine Barrie na gostovanju po južnih Zedinjenih državah. Umetnika sta imela v St. Louisu ogromen uspeh, ko pa je Barrymore po igri stopal proti gardero in so ga obkolili reporterji, je izjavil v splošno presenečenje, da se bo dal od Elaine Barriejeve, svoje četrte in zadnje žene, ločiti.

Seveda je ta izjava napravila velik vtis. Barrymore je dodal: dja vrnila, ko je že zginila z obzorja. Sreča in naključje sta hoteli "Elaine je dražestna ženska in izvrstna igralka. Ločila se pa bova kot prijatelja, ker najina temperamenta ne soglašata. Vsaj v zakonu ne.

Na deshak se razumeva odlično. Nastopala bova tudi nadalje skupaj. Elaine bo gotovo napravila še veliko kariero."

Barrymore pravi, da je ta četrta žena tudi njegova zadnja. Še pred poroko sta nastopala skupno in sta se zaljubila. Elaine Barriejeva se je hotela poročiti sicer šele tedaj, ko bi postala velika igralka. John tedaj ni hotel tako dolgo čakati in

ŠKRAT

"Moj mož vstane vsako jutro že ob sedmih zaradi gimnastike v radiu."

"Kaj telovadi?"

"On ne, pač pa gospodična, ki stanuje nasproti oknu njegove spalnice."

Hitro mu je vrnil. — Povsem vam enkrat za vselej, da jaz nisem vzgajal svojo hčer zato, da bi živela s tepcem.

— Saj midva vendar ne bova stanovala skupaj z vami.

Če očeta ni doma. — Potokar je bil trgovski potnik. Ko je zdaj zopet odšel na daljše potovanje, so otroci spali na njegovem postelji, poleg matere vsi na postelji, vsak večer drugi. Najstarejši sinko je pisal očetu. Dragi ata! Odkar te ni doma, imamo zelo dobro. Pri mamini spi vsako noč drugi.

— Obtoženec, povejte, kako se pišete.

— Gospod sodnik, zakaj pa me imate za norca, mene starega človeka? Že več kot dvajsetkrat sva bila skupaj, zdaj se pa delate, kot da me ne poznate.

Zenitna pcnudba. — Kateri gospodična, dekle ali vdova, me hotela za moža? Sem edini zakoniti sin očeta pokojnega polnega žepa. Rojen sem na vlike kavke dan v vasi Lakotice, občina Zeje, okraj Potreba. Poklicem sem brezposeln, zmogel pa sem tudi izvrševati obrt potovanja. Poseđujem smrekovo hišo, visoko 5 hlođov z zelenim streho in nekaj premoženja, ga bom našel na cesti.

ODLIČEN ZAGOVORNIK DELAVSTVA UMRL

V starosti 74 let je umrl pred nekaj dnevi odlični borcez, nekdanji izkoriščani, odvetnik Frank P. Walsh. Boril se je za svobodo Tom Mooneyja, bil bratnilec Saccas in Vanzettija ter zagovarjal William Z. Fosterja, ko je bila gonja proti radikalcem v Ameriki na višku. Kot predsednik komisije za industrijske odnose, katero je imenoval predsednik Wilson, je neustrašno napadel "tiranijo kapitalistične mogotce kot so bili J. P. Morgan st., Carnegie Rockefeller in drugi. Javno lastništvo vodnih sil je imelo v njem neumornega zagovornika. Svojim načelom je ostal zvest do zadnjega. Dasi katoličan, se ni lojalistične Španije.

pregovoril jo je za hitrejšo odločitev. To je bilo l. 1936, 26 let potem, ko se je bil prvič poročil. Od tedaj se je hotela Elaine dvakrat ločiti a je tožbo spet ukinila. Sedaj je prišel baše konec brez bolečin.

NAJPREDJ PREISČITE

Pravilna oskrba za preminulega prijatelja ali sorodnika se ne more zaupati pogrebniku, katerega oprema ali osebo ne odgovarja najbolj modernim zahtevam. Mi pozivljamo polizevce o naši pestrebi, našemu osobju ali naši opremi. Našlo se bo vse to najmoderneje, da se lahko izvrši vsak pogreb po pravilih ameriškega standarda spoštljivosti.

LOUIS FERFOLIA

SLOVENSKI POGREBNIK

3515 E. 81st St.

Michigan 7420

—Dnevna in nočna postrežba—

PROBLEMI PRISELJENCA

Vprašanje: Dobil sem prvi državljanski papir leta 1913, leta 1918 pa sem ga dal razveljaviti, da ne bi služil v vojski. Ali morem postati ameriški državljan?

Odgovor: Po zakonu, ki ga je kongres sprejel leta 1918, vsak inozemec, ki je podanik kake države, ki je bila nevtralna tekom svetovne vojne in ki je prekal ali povrnil svoj prvi papir, da bi se izognil naboru, ne more nikdar postati ameriški državljan. Najbolj važne nevtralne države so bile Norveško, Švedsko, Dansko, Nizozemsko in Švica.

Vprašanje: Dobil sem prvi papir leta 1913, ali nisem nikdar zaprosil za naturalizacijo. Ko sem izpolnil tekom vojne vprašalno polo v zvezi z naborom, sem zahteval oprostitev od vojne službe, ker sem bil inozemec. Ali je moj prvi papir še dober? Ali bom imel kake sitnosti, ko zaprosim za državljanstvo?

Odgovor: Prvi papir je veljavna samo za sedem let in zato vaš prvi papir od leta 1913 ni veljaven že od leta 1920. — Kar se tiče drugega vprašanja, federalna sodišča so mnogo let po vojni odklanjala naturalizacijo onim, ki so bili zahtevali oprostitev od vojne službe radi inozemskega podaništva. Jako redkokdaj se pa danes odklanja naturalizacija iz tega razloga. — Vzemite nov prvi papir in v dveh letih zaprosite za naturalizacijo.

Vprašanje: Prišel sem nezakonito v Združene države mnogo let nazaj, poročil sem se z ameriško državljanjo in sem nepravno uredil svoj položaj s tem, da sem se podal v Canado in tam prošnjo žene dobil priseljeniško vizo v prednostni kvoti. Rekli so mi, da morem že v nekaj treh let po svojem povratku iz Canade zaprositi za državljanstvo in da mi ni treba prvega papirja. Zaradi službe pa mi je treba prvega papirja. Ali ga morem dobiti?

Odgovor: Morete dobiti prvi papir brez vsake težave, ako želite običajno tiskovino Form 2213. Umestno pa bi bilo, da najprej povprašate, da-li boste mogli v treh letih zaprositi za državljanstvo v onem naturalizacijskem distriktu, kjer živite. V nekaterih okrajih se zdi, da je pravda zahtevati pet let bivanja po legalizaciji, ako prosilec ima prvi papir, mesto da bi zaprosil za državljanstvo edino iz razloga, da je mož državljanke oziroma soproga državljana.

Vprašanje: Neki moj prijatelj je prišel pred mnogimi leti v Združene države na podlagi poročnega permita, ki je bil izdan za drugega človeka. Ali more postati ameriški državljan?

Odgovor: Vaš prijatelj ne more postati ameriški državljan.

Poleg tega, ako je prišel v Združene države po 1. juliju 1924, je podvržen deportaciji, ako si je priskrbel vstop v Združene države na prevaran način. Ker ni bilo permitov pred tem datumom, stvar z vašim prijateljem ne izgleda dobro.

Vprašanje: Moj oče je postal ameriški državljan leta 1907, ko sem bila 10 let stara. Leta 1920 sem se poročila z ameriškim državljanom, ločila sem se pa od njega dve leti kasneje. Leta 1931 sem se zopet poročila, topot z inozemcem. Ali sem ameriška državljanica? Ako sem izgubila državljanstvo, kako naj ga dobim nazaj?

Odgovor: Vi niste nikdar zgubila ameriškega državljanstva, kajti po 22. septembru 1922 ženska ne zgubi državljanstva, ako se poroči z inozemcem, pa tudi, ako je inozemka, ne postane državljanica vsled poroke z državljanom. Ako hočete imeti svoj lastni državljanski papir, morete zaprositi za takozvani certifikat derivativnega državljanstva. Prošnja na posebni tiskovini se vloži pri priseljeniškem in naturalizacijskem komisariju. Pristojbina za ta certifikat stane \$5.00. — FLIS.

Angleška tajna služba

Nobena dežela na svetu ne izdaja za svojo tajno službo menda tako velikih vsot kakor Anglija. V zadnjih petih letih je za svoj prosluli Secret Service izdala n. pr. l. 1934 180,000 funtov šterlingov, l. 1936 že nad 250,000 in leta 1938 450 tisoč funtov šterlingov. Letos so postavko za tajno službo v spodnji zbornici brez debate povišali na pol milijona funtov šterlingov. To se pravi, da izdaja Anglija za tajno službo letno šestkrat toliko, kolikor pred vojno.

Parlament, ki je drugače tako radoveden in ki ministrskemu predsedniku glede zunanjepolitičnih vprašanj neprestano zastavlja bolj ali manj prijetna vprašanja, se je čuval, da bi glede nove postavke kakšno znil. Bilo bi tudi zaman, kajti prejel bi stereotipni odgovor: Pojasnil o tajni službi ni mogoče dajati, ker bi ti odgovori napravili tajno službo javno in bi jo mogli motiti v njenem delu.

V vsem imperiju sta sploh samo dva moza, ki vesta vse o tej tajni službi. To je prvi diplomatski svetovalec angleške vlade, sir Robert Vansittart, in njegova desna roka, stalni državni podtajnik v zunanjem ministrstvu, sir Aleksander Cadoogan.

Celo vsakokratni ministrski predsednik smatra za svojo samo ob sebi umevno dolžnost, da se ne briga preveč za delo in tehniko tajne službe. Pravi vodja službe je skrivnostna oseba.

nost, ki ima morda v kakšnem drugem ministru brezpomembno mesto. Celo njegovi najbližji sodelavci ne vedo zanj in ne vedo, kje je njegov urad.

Vse neobičajne stvari, ki se dogajajo v imperiju ali po svetu, od zdravja tujih državnikov do gradenj prekopov, od navadne špijonaže do prikritih ali javne kulturne propagande obdelujejo uradniki in agenti tajne službe. Najvišja zapoved angleškega Secret Servicea je: čim manj beležk, čim manj aktov, da ne bi nekega dne kakšni zapiski na nezaželen način angleški ali svetovni javnosti dali vpogled v njegovo delovanje.

Leto repatic

Komaj so se astronomski krogi sporazumeli za ime četrte repatic, ki so jo odkrili letošnje leto in ki počasi izginja spet v svetovni prostor, že je holandsko - ameriški astronom Van Biesorecku na Yerkesovi zvezdarni v Chicagu uspelo, da je odkril Kopffovo repatico, ki so jo zvezdoslovci že pričakovali. Odkril jo je kot zvezdico 13. reda v okolici Vodnarjeve žare.

Ta komet, ki je torej viden samo z zelo močnimi daljnogledi, je odkril ravnatelj astronomskega računskega zavoda v Berlinu - Dahlemu, profesor Kopff, pred 33 leti.

Kopff je bil tedaj pomočnik znamenitega astronoma in pomembnega nebesnega fotografa Maxa Wolfa v Heidelbergu. Repatica, ki je dobila njegovo ime, prepotuje pot okoli sonca v šestih in pol leta. Videti bi jo bili morali spet l. 1912, a tedaj so jo zaman iskali. Wolf pa je repatico svojega učenca tako l. 1919, kakor leta 1926 z uspehom fotografiral. L. 1932 so Kopffov komet opazili na zvezdarni v Cordobi. Sedaj pa na Yerkesovi zvezdarni. Soncu se ne približa.

DURN VARIETY trgovina
15605 Waterloo Road
Razna vrtna, kot travna semena in gnojila, kot tudi orodje za vaš vrt. — Semena na zličke (loose). Dalje razne barve in varniše. — Se priporočamo.

Pozor lastniki hiš!
Prihranite denar pri Alme Hardware, 7002 St. Clair Ave. Barva, stenski papir, v našem stroju za floor sanding. Izvršujemo tudi plumberska, kleparska in radio dela. Dajemo Eagle znamke. S vsako kanto varniša ki jo kupite dobite še eno kanto za en cent. Pokličite ENdicott 3880.

Frigidaire ledenice
37-38 MODELI
po zelo znižanih cenah
Norwood Appliance & Furniture
6104 St. Clair Avenue
819 E. 185th St.

IMAMO
električne ledenice, Pralne stroje in Radio — Popravimo vse te stvari v vaše zadovoljstvo!
SAILOR RADIO SERVICE
807 East 152 Street
poleg Perušek Furniture Store
Liberty 8869

Jennie Zadnik in Hčerke
DELIKATESNA TRGOVINA
7403 St. Clair Ave.
Cigare, cigarete, tobak, sladoled mehke pijače, grocerija
HEnderson 5596

POPOLNA ZALOGA
trebušnih pasov, elastičnih nogavic in pasov za kito. Izvršujemo zdravniške recepte točno in zanesljivo. Dostavimo na dom kamorkoli.
MANDEL DRUG
15702 Waterloo Rd. Slovenska lekarna

preveč, zato je vedno bolj slaboviden.

VRABEC — MOTILEC CESTNEGA PROMETA

V Kodanju je en sam vrabec sredi mesta ustavljen ves promet. Pol ure so bili mobilizirani vsi ljudje iz društva za zaščito živali, cel oddelek gasilcev in stotine radovednežev, da niti ne omenimo avtomobilov, tramvajev in drugih vozil, ki so se morala ustaviti proti svoji volji.

Vrabček se je bil zapel v vrvi, ki je bila napeta med vejami visokega drevesa, in se ni mogel osvoboditi. Nekateri meščani so postali pozorni na njegovo stisko in so najprej pozvali društvo za zaščito živali.

Ker pa to ni imelo dovolj visoke lestve, da bi segla do ptička, je bilo treba poklicati oddelek gasilcev. Nekemu gasilcu je potem uspelo, da je ujetega vrabca osvobodil in ga izpustil, na kar se je promet nadaljeval.

Iz življenja naših ljudi po Ameriki

Chicago. — Dne 4. maja je bil v dvorani hrvaške cerkve sv. Jeronima na Wentworth Ave. političen shod z ozirom na stari kraj. Shod je sklical župnik Ču-

Lastni dom je dobra sekuriteta —

14601 Aspinwall Ave; Shingle hiša, 2 nadstropja; 6 sob, kopalnica, zidana na \$2,750; se lahko financira s malim predplačilom, ostalo na 4%	6714 Belvidere Ave; lesena hiša, single, 2½ nadstropja; \$2000. 8 sob, kopalnica, furze, malo predplačilo, ostalo na lahka odplačila.
14523 Darwin Ave; single; 6 sob, kopalnica; furze; garaža; 60 ft. lot; samo \$3,500, bančna financa in malo predplačilo.	495 Cleveland Rd; zidana hiša za 2 družini; \$5800; 5 sob, kopalnica za vsako, gorkota; garaža za 2 avta; dohodek \$66 na mesec; malo predplačilo, ostalo kot najemnina.
903-5 East 67 St., single in hiša za 3 družine na enem lotu. Cena \$3200; najemnina \$49 na mesec; malo plačilo takoj, ostalo na pogoj.	425 Worden Rd. Wickliffe; single, 6 sob, ½ akra zemlje, \$2000, malo predplačilo, ostalo na bančne pogoje.

Pokličite nas, da se dogovorimo kdaj pridete ali pa prodamo skozi vašega prodajalca.

THE CITY & SUBURBAN CO.
VOGAL E. 9th in HURON
PROspect 7668

COLLINWOOD CONSTRUCTION CO.
GENERAL CONTRACTORS
1084 East 174 Street

Kadar nameravate postaviti novo hišo ali preurediti staro ali katerokoli v stavbinsko stroko spadajoče delo pokličite nas. Če potrebuje vaša hiša barvanja znotraj ali zunaj pokličite za brezplačno pojasnilo. Tudi papiramo.

KENmore 1476 in KENmore 6067 J — AL PRIMC.

Genuine Majestic Silverware Set zastoj!
1 kos zastoj, ko imate na karti zaznamovanih nakupov za \$3.
Vprašajte za karto pri **MANDEL DRUG CO.**
15702 WATERLOO ROAD

Domači mali oglasnik

AVTOMOBILSKA POSTREŽBA
Frank Rich in Frank Klun
E. 61st St. Garage

Se priporočamo za popravilo in barvanje vašega avtomobila. Delo točno in dobro.

CVETLIČARNE
Imamo cvetlice za vse namene. Dopoljemo brezplačno kamorkoli v mestu.
Vsakevrste korenine jesenskih in zimskih rož.
Frank Jelerčič
15302 Waterloo Road
KENmore 0195

GOSTILNA
FR. MIHOČIĆ CAFE
7202 ST. CLAIR AVENUE
Night Club
ENdicott 9359
% pivo, vino, žganje in dober prigrizek. Se priporočamo za obisk.
Odpri do 2:30 zjutraj

MAJESTIC

Get acquainted with this new wonder metal that cooks better, permanently retains its gleaming lustre, won't stain, rust or darken, cleans easier, lasts longer and safeguards health. Try it in your own kitchen—it's the best demonstration you can make of the economy and value of this beautiful cooking ware.

SEE IT TODAY AT

SUPERIOR HOME SUPPLY
6401-03 SUPERIOR AVENUE.

NAZNANILO
preselitve konfekcijske trgovine

Naznanjava, da sva radi prodaje hiše preselila najno konfekcijsko trgovino iz 1274 E. 71 St. v znano Gubančevo poslopje na 16717 Waterloo Rd. kjer bova cenjenim odjemalcem vedno postregla s slaščicami, sladoledom, smotkami, cigaretami, in tudi z grocerijo.

V zalogi bova imela tudi vse šolske potrebščine. Priporočava se za obilen obisk.

Frank in Antonija Mack.

MY CARLTON STAINLESS STEEL WARE IS THE BRIGHTEST SPOT IN MY KITCHEN...AND IT STAYS BRIGHT

Get acquainted with this new wonder metal that cooks better, permanently retains its gleaming lustre, won't stain, rust or darken, cleans easier, lasts longer and safeguards health. Try it in your own kitchen—it's the best demonstration you can make of the economy and value of this beautiful cooking ware.

SEE IT TODAY AT

SUPERIOR HOME SUPPLY
6401-03 SUPERIOR AVENUE.

Kampanja za "Cankarjev glasnik" sedaj v teku...

CANKARJEV GLASNIK

mesečnik za leposlovje in pouk
ima sedaj kampanjo za nove naročnike!

AKO SE NISTE NAROČNIK TE VAŽNE REVIJE POSTANITE ŠE DANES!

NAROČNINA JE:
za celo leto \$3 — za pol leta \$1.50 — za 4 mesece \$1

Kdor tekom kampanje pošlje en dolar direktno na urad Cankarjevega glasnika mu bo naročnina kreditirana za pet mesecev.

CANKARJEV GLASNIK
6411 St. Clair Ave. Cleveland, Ohio

MANDEL HARDWARE
15704 Waterloo Road

White Električni šivalni stroj, preje 142.50
SEDAJ **79.50**

White Električni šivalni stroj, preje 137.50
SEDAJ **74.50**

Razprodaja na Grand pečeh po izredni nizki ceni ker potrebujemo prostor za druge stvari.
Imamo polno zalogo Magic Chef peči

Elektrolux ledenica na plin, 5 cu. ft., redno 229.50, sedaj **169.50**

Westinghouse električne peči prodamo globoko pod ceno, ker potrebujemo prostor.
Odpri to zvečer

FR. REMEC

20

KRALJ MATJAŽ

ZGODOVINSKA POVEST

Taka in podobna čutila so trpinčila Erazma sredi vesele družbe. Njegovo bolelo so še povečevali goreči in obljubljeni pogledi gospe Angele, ki so mu o znanjalu, da to noč ne uteče njenemu ljubezenskemu hrepenenju.

Ko je šla družba k počitku, je Strniša svojega tovariša Završana še nekoliko zadržal.

— Prijatelj, mu je rekel, ko sta bila sama v sobi, ne zameri, če ti odkrito povem svoje mnenje. Nečem se vtikati v tvoje zakonske zadeve tvojo soprogo visoko spoštujem in Magajna mi je eden najljubših prijateljev, ali zdi se mi, da imata drug do drugega toliko simpatij, da zna iz njih vzkaliti velika nesreča za vas vse. Jaz sem jih ves večer opazoval in sem v resnih skrbih. Bodi torej previden in — ne zameri mi teh prijateljskih besedi.

Sodnik Završan ni bil čisto nič presenečen, ko je slišal to resno svarilo; pač pa se je začudil Strniša, kajti Završan se mu je brezskrbno smejal in mu ravno dušno rekel:

— Ljubi moj stari, zdaj šele vidim, da ti sveta in ženstva ne poznaš. Ko bi jaz svoji ženi branil občevarje z Magajno, bi šele prav kopal grob svoji sreči. Prepovedani sad ima največ zapeljivosti. Tako pa se ničesar ne bojim, ker vidim, da mi je žena zvesta. Ko sem jo vzel, me ni ljubila, vdal se je kot pokorna hčer želji svojega očeta.

Danes lahko rečem, da sem si pridobil njeno naklonjenost. Njena ljubezniva pozornost za mojo osebo, njena vedno topla prijaznost, njena skrbnost in vdanost mi jamči za njeno zvestobo. Vem pa tudi, da je mlada in če jo je obšla nekaka sentimentalna simpatija do Magajne, ji jaz tega ne štejem v zlo in tega nikakor ne smatram za nezvestobo, nego sem prepričan, da to zopet izginje in sicer tem prej, čim manj se bom temu nedolžnemu nagnjenju ustavljal.

Stari Strniša pa ni bil prepričan. Zmajeval je v glavo in podavši Završanu roko, rekel z iskrenim sočutjem:

— Verjemi, prijatelj, da želim tebi in tvoji ženi vso srečo. Ako res poznaš svojo ženo, ako poznaš globine njene duše — potem, blagor ti. Ali meni se dozdeva, da si ti kraj vse svoje modrosti vendar precej površen in da še nisi videl svoji ženi v srce. Saj ne dvomim, da te imara in da ti je vdana, ali v njeni notranjosti gori plamen in če udari ta plamen na dan, bo zate prepozno.

Završan je postal pač nekoliko resnobnejši, a odgovoril je

vendar z vsem svojim notranjim prepričanjem:

— Morda imaš prav ali da bi se Regina meni kdaj dejansko izneverila in se vdala Magajni ali komu drugemu, to je čisto nemogoče.

— Kako slabo si me razumel, je vzklil Strniša. Tudi jaz se ravno ne bojim, da bi ti Regina postala dejansko ali, če hočeš, telesno nezvesta, ali njeno srce in njena duša se lahko odvrne od tebe in če se to zgodi boš nesrečen vse dni. Telesna nezvestoba žali pravzaprav samo možovo samoljubje in se sčasoma pozabi, duševna nezvestoba pa je lahko smrtonosna in za moža ni večje nesreče, kakor če se mu žena odtuji.

Zdaj pa se je sodnik Završan zopet veselo smejal, kajti Strniševe misli so mu niso zdale resne. Smeje se je poslovi od prijatelja in hitel v svojo sobo, kjer je smeje se vse povedal gospe Regini, ne da bi zapazil, kaka bledest se je razlila po njenem obrazu in kak strah je svetlikal v njenih očeh.

Cesar površni mož ni mogel verjeti in kar je zasmehoval, to je videla gospa Regina in s trepetajočim srcem si morala priznati, da se je to že zgodilo, česar se je njen mož, sodnik Završan šele bal za prihodnost.

Završan je že davno mirno spal ko je gospa Regina še vedno bdela. Nobenega očesa ni mogla zatisniti, in trpela je doslej nepoznane bolečine vsled duševnega boja, ki se je vnel v njeni notranjosti, vsled boja med hrepenenjem njenega srca in med zavestjo svojih dolžnosti.

Ko je končno utrujeno zaspala, je imela trden namen, da pozabi Magajno, in bolešni čut, da svojega namena ne bo mogla izvršiti.

Tudi Erazem to noč ni našel pokoja. Nemirno je hodil nekaj časa gor in dol po sobi. Naposled je, oblečen, kakor je bil, legel na posteljo. Ali zatisniti ni mogel nobenega očesa in se premetaval sem in tja. Vedel je, da pride gospa Angela in bal se je tega.

Ko je v gradu že vse spalo in je vladala v velikem poslopju grobna tišina, je zaslišal pred svojo sobo rahlo šumenje ženskega krila in slišal, ko ga je gospa Angela s pritanjenim gla-

som poklicala z imenom.

Najprej se je hotel zatajiti. Zadrževal je sapo in ni se ganil, ali kmalu se je tega sramoval. Zdelo se mu je, da je nemoško in nevredno, če si na tak način pomaga, in zato je vstal ter odprl vrata.

V sobo je stopila gospa Angela. Nočna obleka ji je dobro pristojala in njena zrela lepota je prišla do polne veljave, zakaj pri slabem svitu goreče luči se ni videlo, da ima že leta mladost za seboj.

Stala je pred Erazmom kakor utelešeno razkošje in mladi mož se je le z največjo težavo premagoval, da se ni vdal njenim vabljivim in mamečim pogledom.

Angela je sedla k mizi in naslonivši glavo ob roko rekla s sarkastičnim usmevom:

— Ali morda zopet razmišljaš, kako se pokoriš za svoje grehe, da si tako hladen in molčeč?

Zbadljive besede gospe Angele so Erazma ozlovoljile. Z enim samim pogledom bi bila lahko podrla vse njegove namene, njen sarkazem pa je le utrdil njegov sklep, da pretrga z njo prav vsako zvezo.

In povedal ji je to s trdimi besedami:

— Gospa Angela — jaz vas nisem nikdar ljubil in vas tudi sedaj ne ljubim. Premotili ste me, da sam nisem vedel, kdaj sem se vdal svojim strastem. Jaz vas nisem nikdar ljubil.

— In zdaj me morda že zaničujete? je z ostrim poudarkom vprašala Angela. Jaz vam pa povem, mladi mož, da kdor hoče ljudi zaničevati, naj začneja sam pri sebi. Ali ste me razumeli?

— Ne zaničujem vas, gospa, je mirno odgovoril Erazem.

— Hvala! Če že nisem vredna vaše ljubezni, sem vsaj deležna vašega spoštovanja. Samo prosim, ponudite mi še svoje prijateljstvo. Ljubiti vas ne morem, ali prijateljica vam hočem biti — tako sem se jaz včasih otrešala različnih čestilcev. Kaj ko bi zdaj vi tako rekli, a prav sramežljivo, prosim. To bi bil najlepši zaključek najinega razmerja.

— Ko bi vi videli v moje srce, ne bi tako govorili. Pomislite, gospa. Vi ste omoženi. Kaj vas nič vest ne boli?

— Bog ima skesane grešnike sploh rajši, kot ošabne ženske, ki si domišljajo, da so si s svojo

takozvano krepostjo zaslužile nebesa. Sicer pa hodim jaz k spovedi in dobivam sproti odpuščanje za vse grehe.

Frivolnost gospe Angele je Erazma globoko užalila.

— Nikari tako ne govorite, saj imate vendar moža.

— Že dolgo let, ljubi moj mladenič, se je smejala Angela, tako dolgo, da imajo njegovi poljubi zame že tak okus, kakor pogreta jed. Ne plašite me s takimi strašili in nikar ne deklarirajte o kreposti in o zvestobi. Nobena žena na svetu ne more vse življenje samo enega moža ljubiti, kakor ni noben mož vse življenje zvest le eni ženi. Krepost je tista lastnost, od katere imajo drugi ljudje največ koristi, jaz pa hočem biti srečna in sem krepostna le toliko, kolikor to zahteva moja lastna sreča.

Angela je vstala in počasi šla proti Erazmu. Zardela je koprenja po Erazmovih poljubih in burno so se dvigale in upadale njene prsi. Toda Erazem se je plaho umikal pred njo, kakor da se mu bliža greh, in roke je držal od sebe, kakor bi ji hotel braniti približanje.

Tedaj pa se je gospa Angela zasmejala. Hripavo je donel njen smeh in izražal njeno jezo in njeno užaljenost. Obstala je sredi sobe, za trenotek, potem pa brez pozdrava odšla.

Erazem pa je padel pred podobno Križanega na kolena in z gorečim kesom tožil Bogu samega sebe in iskal tolažbe v molitvi. Njegove ustne pa so šepetale besede psalmista: Ko sem zamolčaval svoj greh, starale so se kosti moje od stoka mojega ves dan, ker podnevi in ponoči bila je težka nad mano roka Tvoja in životni sok se mi je izpremenil v poletno sušo. Zato sem svoj greh Tebi razodel, in krivice svoje nisem pokrival; dejal sem: Izpovem se svojih pregreh Gospodu. In ti si odpu-

Odda se

Odda se v najem tri opremljene sobe, poštenemu fantu. Se mu tudi pere, ako želi. — Vpraša se na 387 East 165 St.

Delo dobi

Izkušen moški srednje starosti za na farme. Mora znati oskrbovati konje in molziti krave. Dober dom in plača. Frank Bologh, Conrad Rd., Avon 6, telefon Avon 45027.

LOUIS PECENKO

7308 Hecker Ave.
ENDICOTT 2759

BARVAR, PAPIRAR IN DEKORATER
Unično delo

Mladi ljudje

zamudijo mnogo prilik za izboljšanje pri delu ali za prijateljske zabave ali ni telefona v hiši. Stane tako malo, da imate telefon.

THE OHIO BELL TELEPHONE CO.

stil hudobijo mojega greha."

Molitev mu je končno dala notranji mir. A zaspati vendar ni mogel. Zunaj se je začelo že dani. Erazem je ogrnil plašč in je šel iz hiše, v kateri je bilo še vse tiho in mirno. Vleklo ga je v naravo, da bi Stvarniku gledal iz obličja v obličje. Sneg je pokrival polja in ležal na gozdi in na strehah. Okrog bivališč so že poskakovali vrani in vrabci, iskaje hrane, in tu in tam so se tudi pred revnimi hišami prikazali posamezni ljudje in začeli z vsakdanjimi opravili. Vse se je prebujalo iz spanja in Erazmu je bilo pri srcu, kakor da se prebujata tudi on iz dolgega spanja, med katerim je zgrešil pravo pot. Motril je nad vse borne koče, v katerih so živeli borni, izmučeni in izstradani ljudje, in kakor ironija se mu je zdel cerkveni nauk: blagor ubogemu na duhu. Ubogi na imetju naj bodo še ubogi na duhu! Vsa njegova plemenita čustva so se uprla temu nauku.

— Blagor bogatim na duhu, ker ti lahko obogatujejo reveže, je rekel Erazem sam sebi. Obšla ga je zavest, da je njegova človeška dolžnost, bogatiti

V blag spomin

ob prvi obletnici kar je preminula ljubljena mati

Mary Pavlic

Preminula je dne 19. maja, 1938

Eno leto, oh dolgo leto,
V dobi tega življenja
V večnost poteklo je,
Nikdar te ne bomo pozabili
Vedno se te bomo spominjali
Ljubljena in draga mati.

Zalujoči sinovi in hčere

Cleveland, O. 19. maja, 1939.

reveže vsaj na duhu, ko jim že na imetju ne more pomagati, in prevzelo ga je prepričanje, da bo v zlic storjenemu grehu lahko vsakomur odkrito v oči pogledal, če bo izpolnil to svojo dolžnost.

XII.

Samostan v Bistri je imel novega gospodarja. Zlati križec, ki ga je toliko let nosil umrli pripor Ahacij, je sedaj dičil široke prsi patra Celestina, ali sedaj ni bil novi pripor nič prav vesel svojega dostojanstva, po katerem je toliko let hrepenel, in obhajale so ga temne slutnje, da utegne biti kmalu konec njegovi slavi in njegovi moči.

Pri volitvi je namreč med menihi nastal razpor. Nekateri izmed starejših menihov so bili očitno nastopili proti Celestinu, ker se niso strinjali z načinom njegovega vladanja in s sredstvi, katera je rabil, da je krotil zatirano kmetško ljudstvo.

Ciganski napad na samostan je bil napravil na menihe glo-

TED'S CAFE

6009 St. Clair Avenue

V soboto priredi jako veselo zabavo. — Servirali bodo kosko večerjo in godba bo prvovrstna, da se bomo vsi dobro zabavali. — Vabimo vse prijatelje in znanke, da nas posetijo.

Velika odprtija v soboto, 20. maja

NOTTINGHAM MARKET

(PREJ KING'S)

18620 ST. CLAIR AVE. (poleg Fisher Bros)

KENmore 6777

Sedaj bo ta prvovrstna mesnica pod novim vodstvom, L. Wessa. Tam boste vedno dobili fino kvaliteto po nizkih cenah.

DARILA ZA OTROKE

Sveže očiščeni broilers	3 za 98c
Sugar-cured lean cottage šunke	29c lb.
Narezan špeh (Bacon), 1/2 zavoja	7 1/2c
Vinarce in garlics	15c lb.
Pork Loin Roast	15c lb.
Veal Roast	18c lb.
Fresh Creamery Butter	23 1/2c lb.
Sveže jajca	18c doz.

SE PRIPOROČA OBCINSTVO
LOUIS WESS, lastnik

NOTTINGHAM MARKET

18620 St. Clair Avenue

Knjige:-

Da preženemo dolgčas se največkrat za-
tečemo k čitanju knjig. Naslednje knjige imamo
še v zalogi:

LUCIFER — TARZAN, SIN OPICE —
TARZAN IN SVET

Te knjige razprodajamo dokler so v zalogi,
po 10c vsako. Pošiljamo tudi po pošti. Za poš-
tino je pridejati 10c za vsako knjigo. Pošljete
lahko znamke za naročilo.

Poslužite se te izredne prilike in pišite po
knjige dokler se še v zalogi.

ENAKOPRAVNOST

6231 St. Clair Avenue.—Cleveland, Ohio

(5) TA KUPON

z ostalimi za tekoči teden, s 49 centi, opravičijo
osebo do vrčka za smetano in krožnika za sadje.
Zamenjate lahko te kupone v našem uradu. No-
benih naročil ne sprejemamo po pošti.

IME

Naslov

Mesto

DEKORIRAMO

vaše sobe po najnižjih ce-
nah. Scenerija, napisi itd

A. PLUTH

21101 Recher Ave.
KENmore 3934 R.

Zavarovalnino

proti
ognju, tatvini, avtom-
bilskim nesrečam itd.
preskrbi

Janko N. Rogelj

6208 Schade Ave.
Pokličite:

ENDicott 0718